

STORTINGET

Innst. 89 L

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 128 L (2022–2023)

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i straffeprosessloven mv. (elektronisk kontroll av besøksforbud)

Til Stortinget

1. Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet fremmer i denne proposisjonen forslag til endringer i straffeprosessloven, straffeloven og straffegjennomføringsloven m.m. Lovforslaget har bakgrunn i departementets høringsnotat 6. september 2021.

Forslaget legger til rette for økt bruk av elektronisk kontroll, også kalt omvendt voldsalarm, som vil styrke beskyttelsen av personer som risikerer å bli utsatt for vold, trusler og annen uønsket kontakt. Formålet med endringene som foreslås, er å bedre etterlevelsen av besøksforbud og kontaktforbud.

Elektronisk kontroll er et virkemiddel for å kontrollere at en person som en annen trenger beskyttelse fra, overholder et forbud mot å oppholde seg i et bestemt område, en såkalt forbudssone. Den som blir ilagt elektronisk kontroll, må bære en kontrollenhet (fotlenke). Beveger personen seg inn i en forbudssone, blir politiet varslet og kan avverge en potensiell uønsket hendelse.

Retten kan ved dom i straffesak ilegge elektronisk kontroll av kontaktforbud når det anses nødvendig for at forbudet skal bli overholdt, jf. straffeloven § 57 femte ledd. Erfaringene med denne ordningen er gode, og tilsier at kontrollen virker preventivt og etter sin hensikt.

Departementet foreslår i lys av dette å gi påtalemyndigheten hjemmel til å ilegge elektronisk kontroll av straffeprosessuelle besøksforbud og ilagte kontaktforbud, i tilfeller hvor dette er et egnet og forholdsmessig tiltak. Etter forslaget kan elektronisk kontroll som hovedregel bare ilegges noen som med skjellig grunn mistenkes for brudd på et besøksforbud eller kontaktforbud, og bare når det anses nødvendig for at forbudet skal bli overholdt. For å dekke et behov for beskyttelses tiltak også i andre tilfeller enn der det er mistanke om brudd på et eksisterende forbud, foreslås det samtidig en snever adgang til i særlige tilfeller å ilegge elektronisk kontroll av besøksforbud uten krav om et forutgående brudd. Påtalemyndighetens beslutning skal i begge tilfeller som hovedregel bringes inn for retten.

Proposisjonen inneholder også forslag om retting av enkelte feil i straffeprosessloven og straffegjennomføringsloven m.m.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Odd Harald Hovland, Hadia Tajik og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Ivar B. Prestbakmo og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wethrus Thorsvik, viser til at Justis- og beredskapsdepartementet i denne proposisjonen fremmer forslag til endringer i straffeprosessloven, straffeloven og straffegjennomføringsloven m.m. Lovfor-

slaget har bakgrunn i departementets høringsnotat datert 6. september 2020.

Komiteen merker seg at forslaget legger til rette for økt bruk av elektronisk kontroll, også kalt omvendt voldsalarm, som vil styrke beskyttelsen av personer som risikerer å bli utsatt for vold, trusler og annen uønsket kontakt. Formålet med endringene som foreslås, er å bedre etterlevelsen av besøksforbud og kontaktforbud. Elektronisk kontroll er et virkemiddel for å kontrollere at en person som en annen trenger beskyttelse fra, overholder et forbud mot å oppholde seg i et bestemt område, en såkalt forbudssone. Den som blir ilagt elektronisk kontroll, må bære en kontrollenhet (fotlenke). Beveger personen seg inn i en forbudssone, blir politiet varslet og kan avverge en potensiell uønsket hendelse.

Komiteen merker seg også at retten ved dom i straffesak kan ilegge elektronisk kontroll av kontaktforbud når det anses nødvendig for at forbudet skal bli overholdt, jf. straffeloven § 57 femte ledd. Erfaringene med denne ordningen er gode, og tilsier at kontrollen virker preventivt og etter sin hensikt.

Komiteen viser til at departementet i lys av dette foreslår å gi påtalemyndigheten hjemmel til å ilegge elektronisk kontroll av straffeprosessuelle besøksforbud og ilagte kontaktforbud, i tilfeller hvor dette er et egnet og forholdsmessig tiltak. Etter forslagene kan elektronisk kontroll som hovedregel bare ilegges noen som med skjellig grunn mistenkes for brudd på et besøksforbud eller kontaktforbud, og bare når det anses nødvendig for at forbudet skal bli overholdt. For å dekke et behov for beskyttelsestiltak også i andre tilfeller enn der det er mistanke om brudd på et eksisterende forbud, foreslås det samtidig en snever adgang til i særlige tilfeller å ilegge elektronisk kontroll av besøksforbud uten krav om et forutgående brudd. Påtalemyndighetens beslutning skal i begge tilfeller som hovedregel bringes inn for retten.

Komiteen merker seg at proposisjonen også inneholder forslag om retting av enkelte feil i straffeprosessloven og straffegjennomføringsloven m.m.

Komiteen viser til at Stortinget over flere år har bedt regjeringen om å fremme forslag om å innføre en ordning med elektronisk kontroll av besøksforbud. I vedtak 630 fra 25. april 2017 ba Stortinget regjeringen om å

«komme tilbake til Stortinget med et forslag om å utvide muligheten til å ilegge omvendt voldsalarm til blant annet til tilfeller ved brudd på besøksforbud».

Videre viser komiteen til at Stortinget i vedtak 1043 fra 20. juni 2017 har bedt

«regjeringen utrede om omvendt voldsalarm bør kunne benyttes som et straffeprosessuelt virkemiddel,

og rammene for slik bruk og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med eventuelle forslag om dette».

Stortinget har i vedtak 583 fra 30. mai 2022 også bedt regjeringen om å

«fremme forslag om innføring av en ordning med elektronisk kontroll (såkalt omvendt voldsalarm) ved brudd på besøksforbud».

I tillegg etterspør Stortinget i vedtak 631 fra 25. april 2017 et forslag om å utvide muligheten til å ilegge besøksforbud utover ett år, og en utredning av muligheten til å ilegge besøksforbud med begrensninger til å bevege seg i et større geografisk område. Stortinget har også i vedtak 447 fra 18. desember 2020 bedt om at regjeringen foreslår å endre straffeprosesslovens bestemmelser om besøksforbud og oppholdsforbud, slik at en person som begår kriminalitet i bestemte områder, kan nektes å oppholde seg i en større omkrets og i et betydelig tidsrom, samt å vurdere bruk av elektronisk kontroll for å håndheve dette.

Komiteen mener derfor det er gledelig at et forslag endelig kommer til Stortinget.

Komiteen vil understreke at omvendt voldsalarm med tilstrekkelig stor forbudssone eller mange mindre forbudssoner, vil føre til større frihet for den voldsutsatte, og det vil kunne bidra til å forhindre nye voldshendelser. I tillegg bidrar dette til at byrden ved beskyttelsestiltak flyttes fra personen de er ment å beskytte til den som tiltaket retter seg mot. Komiteen er også enig i departementets vurdering om at elektronisk kontroll er et tiltak for å sikre at besøksforbud og kontaktforbud blir overholdt, og bidrar dermed til å styrke sikkerheten til trussel utsatte.

Komiteen viser til at bevegelsesfriheten blant annet er beskyttet av Den europeiske menneskerettskonvensjon. Bruken av elektronisk kontroll må holde seg innenfor konvensjonens rammer. Komiteen vil understreke at elektronisk kontroll er et inngripende tiltak, som ikke vil være egnet for alle som bryter besøksforbud. Ileggelse av slike inngripende tiltak som begrenser bevegelsesfriheten kan ikke skje uten at det er konkret begrunnet og forholdsmessig. Det er derfor svært viktig at det foretas en avveining av de ulike interessene til den tiltaket skal søke å beskytte og den kontrollen eventuelt retter seg mot. Det er svært viktig at det gis gode rettsikkerhetsgarantier og foretas en grundig forholdsmessighetsvurdering i den enkelte sak.

Komiteen viser til at den teknologiske utviklingen har gjort elektronisk kontroll noe mindre inngripende ved at kontrollenheten er mindre, har lenger batterikapasitet, bedre dekning og utløser færre uriktige alarmer enn tidligere. Komiteen understreker viktigheten av at personopplysninger ikke vil bli registrert så

lenge den kontrolltiltaket retter seg mot overholder besøksforbudet.

Komiteen støtter helheten i proposisjonen, men mener det er behov for enkelte presiseringer og justeringer.

Komiteen viser til at departementet legger til grunn at bare forsettlig brudd på besøksforbudet vil gi grunnlag for å beslutte besøksforbud med elektronisk kontroll. Komiteen viser til høringssvaret fra JURK og Stines Sofies Stiftelse som mener at simpel uaktsomhet bør være tilstrekkelig hvis det ellers er bevist at det foreligger brudd på besøksforbudet. Komiteen vil understreke at et brudd på besøksforbudet vil kunne oppleves truende for den voldsutsatte, uavhengig av om bruddet er forsettlig eller uaktsomt.

Komiteen viser til at departementet foreslår en snever adgang til å legge elektronisk kontroll av besøksforbud også når det ikke foreligger brudd på et ilagt besøksforbud i forslag til ny § 222 g i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker. Departementet viser til at bestemmelsen i prinsippet vil kunne være aktuell både i tilfeller hvor det foreligger et besøksforbud som ikke er brutt forsettlig, og i tilfeller hvor det ikke er ilagt besøksforbud. Den kan følgelig være aktuell også ved grovt uaktsomme overtredelser av besøksforbud.

Komiteen viser til høringssvar fra Stines Sofies Stiftelse som viser til at:

«Når forslaget har så mange positive effekter for barns trygghet vil vi i Stine Sofies Stiftelse anbefale komiteen om å se overføringsverdien fra dette forslaget til kode 6-problematikken. Som kjent har stiftelsen flere ganger foreslått å innføre omvendt voldsalarm som et substitutt for kode 6 – i det håp om å flytte byrden for trusselutøvelsen fra trusselutsattes til trusselutøver. I Prop. 128 L (2022–2023) er det gjort en rekke gode vurderinger av volds- og trusselutsattes behov for trygghet og sikkerhet. De samme vurderingene må sies å gjelde i minst like stor grad for trusselutsatte barn. Disse har stor overføringsverdi til kode 6-spørsmålet.»

Komiteen deler dette synpunktet.

På denne bakgrunn fremmer komiteen følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede bruk av omvendt voldsalarm før beslutning om at barn må flytte og bo på hemmelig adresse/kode 6.»

Komiteen viser til at Barneombudet i sitt høringssvar er kritisk til at regjeringen ikke synliggjør hensynet til barn i større grad. Departementet mener det er tilstrekkelig at dette er fastslått i Grunnloven. Her mener vi departementets forutsetning er feil. Barneombudet ser ofte at hensynet til barn ikke får den vekt Grunnloven krever. Komiteen er enig med Barneombudet i at barnets beste er ikke et hvilket som helst hensyn. Det skal ha grunnleggende vekt i alle handlinger

som berører barn. Om dette har Høyesterett uttalt at «Barnets interesser skal danne utgangspunktet, løftes spesielt frem og stå i forgrunnen». Komiteen deler Barneombudets bekymring om at dersom barnets beste ikke blir synliggjort direkte i reglene om besøksforbud, er det en reell fare for at hensynet til barnets beste ikke blir et grunnleggende hensyn i vurderingen av om besøksforbud med elektronisk kontroll er et forholdsmessig tiltak slik Grunnloven krever.

På denne bakgrunn fremmer komiteen følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om at det skal fremgå direkte av loven at hensynet til barn skal ha særlig vekt i vurderingen av om elektronisk kontroll ved besøksforbud er nødvendig og forholdsmessig.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet er tilfredse med at regjeringen har fremmet proposisjonen til Stortinget med forslag til endringer i straffeprosessloven, straffeloven og straffegjennomføringsloven mm. Forslaget legger til rette for økt bruk av elektronisk kontroll, også kalt omvendt voldsalarm. Disse medlemmer mener de foreslåtte endringene vil gi styrket beskyttelse av personer som risikerer å bli utsatt for vold, trusler og annen uønsket kontakt. Endringene som foreslås vil bedre etterlevelsen av besøksforbud og kontaktforbud.

Disse medlemmer støtter forslagene i proposisjonen i sin helhet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener elektronisk kontroll er et godt egnet virkemiddel for å bedre etterlevelsen av besøksforbud, og vil følgelig støtte lovendringsforslagene i proposisjonen. Disse medlemmer har merket seg omtalen av erfaringene fra ordningen med kontaktforbud med elektronisk kontroll etter dom, hvor det fremheves at erfaringene med ordningen er gode, hvilket tilsier at kontrollen virker etter sin hensikt. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at hensiktsmessigheten ved idømmelse av kontaktforbud med elektronisk kontroll i det konkrete tilfellet, bør vurderes som en del av etterforskningen i saker om vold i nære relasjoner.

Slik disse medlemmer ser det er kontaktforbud med elektronisk kontroll særlig godt egnet til å styrke de fornærmedes trygghet i saker om vold i nære relasjoner. Ved at hensiktsmessigheten av slikt kontaktforbud vurderes som en del av etterforskningen, vil denne vurderingen være en del av påtalemyndighetens vurderings- og beslutningsgrunnlag i denne typen saker.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre måltallstyring for at hensiktsmessigheten av omvendt voldsalarm i det konkrete tilfellet skal vurderes som en del av etterforskningen i saker om vold i nære relasjoner.»

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen innføre måltallstyring for at hensiktsmessigheten av omvendt voldsalarm i det konkrete tilfellet skal vurderes som en del av etterforskningen i saker om vold i nære relasjoner.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

A.

v e d t a k t i l l o v

om endringer i straffeprosessloven mv. (elektronisk kontroll av besøksforbud)

I

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

I § 67 andre ledd bokstav b erstattes passusen «372, 374 annet punktum, 378,» av passusen «372, 374, 378,».

§ 100 b skal lyde:

Når en sak om besøksforbud i eget hjem, jf. § 222 a annet ledd annet punktum, *eller elektronisk kontroll av besøksforbud*, jf. § 222 g, bringes inn for retten, har den som forbudet er rettet mot, rett til forsvarer. Det samme gjelder når grunnlaget for besøksforbudet er mulig overtredelse av straffeloven § 282. Reglene i § 100 og §§ 101 til 107 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Første ledd gjelder tilsvarende når en sak om kontaktforbud i eget hjem, jf. straffeloven § 57 tredje ledd, *eller elektronisk kontroll av kontaktforbud*, jf. § 222 g, bringes inn for retten.

§ 107 a fjerde ledd første punktum skal lyde:

Når en sak om besøksforbud i eget hjem, jf. § 222 a annet ledd annet punktum, *elektronisk kontroll av besøksforbud eller kontaktforbud*, jf. § 222 g, *eller* kontaktforbud i eget hjem, jf. straffeloven § 57 tredje ledd, bringes

inn for retten, har den som forbudet skal beskytte, rett til advokat.

§ 183 første ledd tredje punktum skal lyde:

Domstoloven § 149 *gjelder* ikke ved beregning av fristen.

§ 216 n skal lyde:

Påtalemyndigheten skal sørge for at opptak, opplysninger eller notater som er foretatt, registrert eller nedtegnet i forbindelse med elektronisk kontroll *etter* § 222 g, *jf. § 222 i, eller* straffeloven § 57 femte ledd, snarest mulig blir tilintetgjort i den utstrekning de er uten betydning for forebyggelsen eller etterforskningen av straffbare forhold.

§ 222 a skal lyde:

Påtalemyndigheten kan nedlegge besøksforbud dersom det er grunn til å tro at en person ellers vil

- begå en straffbar handling overfor en annen person,
- forfølge en annen person,
- på annet vis krenke en annens fred, eller
- begå ordensforstyrrelser som er særlig belastende for en annen person.

Slikt forbud kan også nedlegges til beskyttelse for en nærmere avgrenset krets av personer. Forbudet kan nedlegges dersom den som forbudet skal beskytte, har begjært det, eller allmenne hensyn krever det. § 170 a gjelder tilsvarende.

Besøksforbudet kan gå ut på at den forbudet retter seg mot, forbys

- å oppholde seg på et bestemt *sted*,
- å forfølge, besøke eller på annet vis kontakte en annen person.

Er det nærliggende fare for en handling som nevnt i første ledd bokstav a, kan personen forbys å oppholde seg i sitt eget hjem.

Besøksforbudet kan begrenses på nærmere angitte vilkår.

Besøksforbudet skal gjelde for en bestemt tid, høyst ett år av gangen. Besøksforbud i eget hjem kan vare i høyst tre måneder av gangen. Besøksforbud kan bare opprettholdes så lenge vilkårene er oppfylt.

Påtalemyndighetens beslutning om å ilegge et besøksforbud skal være skriftlig og angi den forbudet er rettet mot, den det skal beskytte og grunnlaget for forbudet. Tilsvarende gjelder en beslutning om ikke å ilegge et besøksforbud. Den forbudet er rettet mot, og den det skal beskytte, skal underrettes om påtalemyndighetens beslutning ved en kopi av beslutningen. En beslutning om å ilegge et besøksforbud skal også forkynnes for den som forbudet er rettet mot. Den et forbud er rettet mot, skal også gjøres kjent med følgene av å bryte forbudet, jf. § 222 g og straffeloven § 168. Avslår påtalemyndigheten en begjæring om besøksforbud, skal det opplyses om retten til å bringe avslaget inn for retten *etter åttent-*

de ledd første punktum. Er det fare ved opphold, kan beslutningen etter første og annet punktum gis muntlig, men den skal da snarest mulig nedtegnes.

Den som forbudet er rettet mot, kan straks eller senere kreve beslutningen brakt inn for retten. Påtalemyndigheten sørger for at han blir gjort kjent med denne rett. Dersom beslutningen kreves brakt inn for retten, skal påtalemyndigheten snarest råd og så vidt mulig innen 5 dager etter at kravet ble fremsatt, oversende saken til retten. Oversettes fristen, skal grunnen opplyses i rettsboken. Dersom den som forbudet er rettet mot, ikke er avhørt av politiet, skal det opplyses om grunnen i påtegningen til retten.

Påtalemyndigheten skal snarest råd og så vidt mulig innen 5 dager etter at en beslutning om å ilegge en person besøksforbud i eget hjem er forkynt, bringe beslutningen inn for retten. Sjettede ledd fjerde og femte punktum gjelder tilsvarende.

En beslutning om ikke å ilegge besøksforbud kan bringes inn for retten av den et forbud skal beskytte. Den et besøksforbud er rettet mot, og den det skal beskytte, skal varsles om rettsmøter. Begge parter har rett til å være til stede og til å uttale seg. Bistandsadvokat oppnevnt etter § 107 a første og fjerde ledd kan også uttale seg selv om den forbudet skal beskytte, ikke møter. Rettens avgjørelser treffes ved kjennelse. Reglene i §§ 184 og 243 gjelder tilsvarende så langt de passer.

I fjerde del skal nytt kapittel 17 d lyde:

Kap. 17 d. Elektronisk kontroll av besøksforbud og kontaktforbud

§ 222 g

Påtalemyndigheten kan ilegge elektronisk kontroll av et besøksforbud eller kontaktforbud dersom den forbudet retter seg mot, med skjellig grunn mistenkes for brudd på forbudet, og elektronisk kontroll anses nødvendig for at forbudet skal bli overholdt. Gjelder mistanken en krenkelse begått de siste 12 månedene, kan elektronisk kontroll ilegges sammen med et nytt besøksforbud. Selv om det ikke er skjellig grunn til mistanke om brudd på et besøksforbud, kan det i særlige tilfeller ilegges elektronisk kontroll av besøksforbud når det antas påkrevd for å hindre at noen begår en straffbar handling mot en annen person. § 170 a gjelder tilsvarende.

Elektronisk kontroll kan ilegges for hele eller deler av perioden besøksforbudet eller kontaktforbudet gjelder for, men likevel ikke utover tidsrammene i § 222 a fjerde ledd.

Påtalemyndighetens beslutning om å ilegge elektronisk kontroll skal være skriftlig. Den forbudet er rettet mot, og den forbudet skal beskytte, skal underrettes om beslutningen og sine rettigheter etter fjerde ledd. Beslutningen skal også forkynnes for den forbudet er rettet mot.

Den forbudet er rettet mot, skal også gjøres kjent med følgende av ikke å medvirke til kontrollen, jf. straffeloven § 168 bokstav c.

Påtalemyndigheten skal snarest råd og så vidt mulig innen 5 dager etter at en beslutning om å ilegge en person elektronisk kontroll er forkynt, bringe beslutningen inn for retten. Den som blir ilagt elektronisk kontroll, kan gi avkall på retten til prøving. § 222 a sjettede ledd fjerde og femte punktum gjelder tilsvarende. Påbud om elektronisk kontroll kan etter 6 måneder prøves på nytt av tingretten. § 222 a åttende ledd annet til sjettede punktum gjelder tilsvarende.

§ 222 h

Den som ilegges elektronisk kontroll, plikter å yte den bistand og å følge de instruksjoner som gis av politiet, som er nødvendig for å gjennomføre kontrollen, herunder å vedlikeholde og sørge for signaler fra kontrollutstyret. Utenfor områder omfattet av forbudet kan handlinger som ellers ville utløst alarmen, bare foretas med bistand fra politiet. Opphold innenfor forbudssonen kan bare skje etter tillatelse fra politiet.

§ 222 i

Elektronisk kontroll kan bare omfatte registrering av opplysninger om at den som kontrolleres, beveger seg innenfor områder omfattet av forbudet eller i nærheten av den kontrollen skal beskytte, og opplysninger om utblitte signaler fra kontrollutstyret.

§ 222 j

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av elektronisk kontroll, herunder om saksbehandlingen og behandling av personopplysninger i forbindelse med slik kontroll.

II

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff gjøres følgende endringer:

§ 57 andre ledd bokstav a skal lyde:

a. å oppholde seg i bestemte områder,

§ 57 femte ledd tredje til sjettede punktum skal lyde:

Domfelte plikter å yte den bistand og å følge de instruksjoner som gis av politiet, som er nødvendig for å gjennomføre kontrollen, herunder å vedlikeholde og sørge for signaler fra kontrollutstyret. Utenfor områder omfattet av forbudet kan handlinger som ellers ville utløst alarmen, bare foretas med bistand fra politiet. Opphold innenfor forbudssonen kan bare skje etter tillatelse fra politiet. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av elektronisk kontroll, herunder om saksbehandlingen og behandling av personopplysninger i forbindelse med slik kontroll.

§ 168 bokstav c skal lyde:

- c. forsettlig eller grovt uaktsomt hindrer at elektronisk kontroll i medhold av straffeloven § 57 eller straffeprosessloven § 222 g kan iverksettes eller hindrer pågående kontroll, eller

§ 169 andre ledd bokstav a skal lyde:

- a. å foreta trekk for krav som nevnt i dekningsloven § 2-8 første ledd bokstav a til e, eller

III

I lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 *Anvendelsesområde*

Denne loven gjelder for gjennomføring av *fengselsstraff, forvaring*, samfunnsstraff og varetektsfengsling og for gjennomføring av andre reaksjoner når det er særskilt bestemt i lov.

Kongen kan i *forskrift* gi nærmere regler om kriminalomsorgens virksomhet, organisering og gjennomføringen av *fengselsstraff, forvaring, varetekt*, samfunnsstraff og andre reaksjoner når det er særskilt bestemt i lov.

§ 3 tredje ledd første punktum skal lyde:

Domfelte har aktivitetsplikt under gjennomføringen av *straff*.

§ 3 fjerde ledd skal lyde:

Ved gjennomføringen av *fengselsstraff og forvaring* skal det så vidt mulig skje en gradvis overgang fra fengsel til full frihet og gis tilbud om delttagelse i fritidsaktiviteter.

§ 6 andre ledd andre punktum skal lyde:

Når den domfelte er idømt *fengselsstraff* på mer enn ti år, *idømt forvaring* eller innsatt i avdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå etter § 10 annet ledd, treffer regionalt nivå også avgjørelse etter §§ 12 til 16 a, 20, 33, 35, 36 og 42 til 44.

Kapittel 3 overskriften skal lyde:

Kapittel 3. Fengselsstraff og forvaring

§ 14 femte ledd første punktum skal lyde:

Domfelte som gjennomfører *forvaring* i fengsel, kan overføres til avdeling tilrettelagt for innsatte med særlige behov, jf. § 10 annet ledd, selv om vilkårene i første ledd bokstavene a til g eller annet ledd ikke er oppfylt.

§ 27 andre ledd første punktum skal lyde:

Dersom undersøkelsen etter første ledd gir positivt utslag, eller kriminalomsorgen ellers beslutter det, kan en person visiteres dersom *vedkommende* samtykker.

§ 39 overskriften skal lyde:

§ 39 *Umiddelbar utelukkelse som følge av brudd ved gjennomføring av fengselsstraff og forvaring*

§ 40 overskriften skal lyde:

§ 40 *Reaksjon på brudd ved gjennomføring av fengselsstraff og forvaring*

§ 40 åttende ledd skal lyde:

Dersom det er av betydning for fornærmede i straffesaken eller dennes etterlatte å få kjennskap til at domfelte unndrar seg gjennomføringen av *fengselsstraff eller forvaring*, skal kriminalomsorgen så snart som mulig varsle fornærmede eller dennes etterlatte om unndragelsen.

IV

I lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes dekningsrett gjøres følgende endringer:

§ 2-7 fjerde ledd skal lyde:

Bortsett fra ved innfordring av krav som nevnt i § 2-8 første ledd bokstav a til e, kan utlegg i lønnskrav mv. ikke tas dersom skyldneren gjør hva denne evner for å betale sine fordringshavere og heller ikke utilbørlig begunstiger noen av dem.

V

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene kan settes i kraft til ulik tid.
2. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

B.

I

Stortinget ber regjeringen utrede bruk av omvendt voldsalarm før beslutning om at barn må flytte og bo på hemmelig adresse/kode 6.

II

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om at det skal fremgå direkte av loven at hensynet til barn skal ha særlig vekt i vurderingen av om elektronisk kontroll ved besøksforbud er nødvendig og forholdsmessig.

Oslo, i justiskomiteen, den 28. november 2023

Per-Willy Amundsen

leder

Ingunn Foss

ordfører

